

Lysande försvarstal för Simpson

Den färgade huvudförvararen Johnnie Cochrans slutplädning kommer att gå till retorikhistorien vid sidan av Ciceros försvarstal i antikens Rom, skriver Göran Hägg i sin sammanfattning av OJ Simpson-rättegången.

OJ Simpson-rättegången är slut. När jag senast recenserade den i mars skrev jag om den som tvål-öpera. Det är givetvis som en sån den har fungerat för oss "OJ addicts" världen över som följt den dagligen direkt i kabel-TV, i Sverige på idealisk sen kvällsmörgästid.

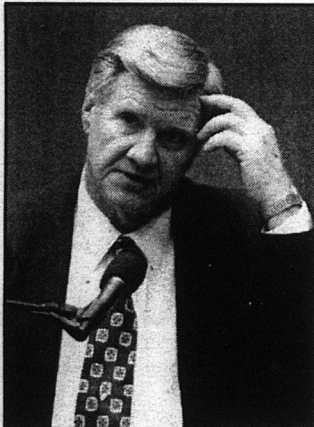
O J Simpson

Men givetvis har processen och dess utgång betydligt vidare konsekvenser, som man kanske inte riktigt har velat förstå i svenska medier. Det är inte alls orimligt att jämföra den med rättegångarna mot Sokrates, Oscar Wilde eller Dreyfus.

För den som bara sett upplösningen i svensk TV måste man kanske ändå ge bakgrunden.

Othello

Intrigen är densamma som i Shakespeares "Othello": Den färgade fotbollsspelaren, filmstjärnan och superkändisen Orenthal James Simpson, kallad OJ, är

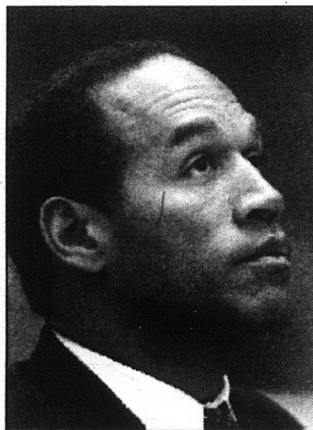
Vanatter. En av de poliser som först anlände till mordplatsen.

USA:s Björn Borg. (I Sverige är han kanske mest sedd i sin roll i filmen "Den nakna pistolen".) Han har upprepade gånger misshandlat sin vita, supervackra hustru Nicole. Sedan Nicole för några år sedan lämnade honom har han flera gånger uppsökt henne och hotat henne. Hennes nödröp finns bandade av polisväxeln. När hon en tid hade en manlig hyresgäst, den urspårade B-skådisen Kato Kahlin, övertalade OJ honom att istället komma och bo gratis i ett annex till OJ:s palats.

Halsarna avskurna

Natten till den 13 juni 1994 mördas Nicole Simpson och hennes manlige bekant Ron Goldman i hennes radhus på Bundy Street, i västra Los Angeles. De brutalt slaktade kropparna lämnas på främre gräsmattan med halsarna avskurna och tjuvtagts knivhugg genom kropparna. Goldman tycks ha anlänt överraskande och av en slump fått dela Nicoles öde. Barnen har hela tiden sovit inne i huset.

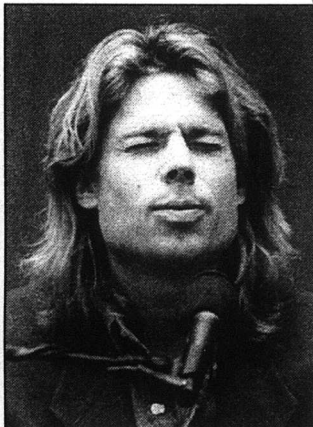
Mördaren har tappat en toppluca och en handske av samma märke och storlek som

OJ Simpson. Frikänd trots överväldigande bevisning.

Nicole flera år tidigare köpt och givit OJ i julklapp. Dessutom finns det skoavtryck i OJ:s storlek. Blod från offren finns överallt. På golvet i huset, där mördaren tycks ha smugit in och ut bakvägen, samt på bakkörren finns blodfläckar som vid DNA-analys visar sig komma från OJ. Där mördaren trampat på kropparna finns damm från en matta av samma sort som finns i OJ:s Ford Bronco.

Under tiden har en limousinchaufför

Kato Kahlin. B-skådis och ett av huvudvittnena i rättegången.

förgäves väntat vid OJ:s palats på Rockingham Avenue för att köra OJ till flygplatsen för vidarebefordran till ett reklamuppdrag i Chicago. Han ringer på porttelefonen flera gånger utan att få svar inifrån den mörda huvudbyggnaden. Något efter mordtiden hör Kato Kahlin, som fortfarande bor i annexet, tunga dunsar mot sin vägg, som vetter mot muren kring egendomen. Han talar just med en flickvän i telefon och undrar om det är jordbävning. Strax efteråt ser limousinchauffören en färgad man av ungefär OJ:s imponerande storlek i mörka kläder smyga in i huset. Ljus tänds. Äntligen svarar någon på porttelefonen. OJ kommer så fort han duschat!

Andfådd

En andfådd OJ kommer ut. Kato som fortfarande undrar över dunsarna kommer och bär in OJ:s bagage i limousinen. Och så bär det av i ilfart till flyget.

Nicoles lilla hund springer klagande runt i kvarteret, fläckad av blod. Grannar tar hand om djuret, som emellertid inte

ger sig förrän de släppt ut henne och följt henne till huset där de får syn på liken i trädgården. Polis anländer: redlige Rossi, pliktmedvetne, tjockmagade, tunnåriga Lang, långa, gråhåriga, lite korkade Vanatter, intelligente, snygge och vältränade men starkt rasistiske Fuhrman samt den totalt inkompetente kinesamerikanske kriminalteknikern Fong.

En slump vill att Fuhrman en gång tidigare tillkallats och hejdat misshandel av Nicole i parets då gemensamma hem på Rockingham. Med Fuhrman som vägvisare kastar sig poliserna i en bil och anländer till Rockingham i soluppgången. Läst. Inget svar. Fuhrman får syn på Broncon som har en blodfläck vid dörrhandtaget på förarsidan, varpå skäl förefinns att låta den atletiske Fuhrman klättra in och släppa in de andra.

Buller i stuga

Kato påträffas i sin stuga och berättar om bullret. Ännu vet man inte om OJ har alibi. Fuhrman går runt huset för att undersöka bullerplatsen och hittar en handske, maken till den som hittats vid Bundy. Den visar sig senare vara indränkt med såväl offrens som OJ:s blod. Inne i huset finns blodspår i hallen. I sovrummet påträffas bland annat ett par strumpor som vid senare undersökning visar sig översålade med blodstänk från Nicole. Undersökning av OJ:s Bronco avslöjar senare både synliga och nästan osynliga blodfläckar som DNA-analys utpekar som OJ:s och offrens blod.

Videovisning i rättsalen.

Detektiv Lang ringer OJ i Chicago för att meddela mordet. OJ utbrister med stor känsla: "Nej! Usch! Så hemskt! Nicole är död!" Inte? Hur hände det? Vem gjorde det?"

OJ återkommer från Chicago och arresteras. Han har skärsår och blåmärken på händerna. Han får lämna blodprov, men släpps mot borgen. Något senare smiter OJ från borgen och beger sig med en bekant i en annan vit Bronco på flykt mot mexikanska gränsen. Han har lämnat självmordsbrev som ber allmänheten att minnas honom sådan han en gång var. Med sig i bilen har han en stor summa i kontanter, pass och lösskägg. Polisjakteren direktänds i TV. OJ grips. (Aldrig förr i USA:s historia har det levererats så mycket hem-pizza.)

Det finns fler indicier, men det ovanstående är man enig om.

Det är svårt att förstå hur någon inför någon domstol skulle ha en chans mot de bevisen. Men efter nio månaders rättegång tar det juryn bara fyra timmar att fria OJ från mordet.

Snabbheten är överraskande. Men knappast utslaget.

Pengar

Obegränsade ekonomiska tillgångar gjorde det möjligt att engagera USA:s dyraste advokater, dra ut på saken och pröva det ena efter det andra, ända tills något gick hem.

Försvarets officiella ståndpunkt var att

en okänd mördare med samma skonummer och handskmärke som OJ utförd dådet och att polisen sedan i en stor konspiration planerat handsken och strumporna och därpå i omgångar varit ute och bittrat på blodfläckar och fifflat med proverna, om man nu alls ska lita på DNA! Men antagligen betydde bevisningen mycket lite.

Ras-kortet

Det blev till slut ändå ras-kortet som gav utdelning. Juryn var nästan helsvart. När det i augusti visade sig att detektiv Fuhrman hade ljugit inför rätta, inte om något i målet, men beträffande det faktum att han faktiskt använt ordet "nigger" om färgade, var försvarets uppgift lätt.

Den färgade huvudförvararen Johnnie Cochrans slutplädning kommer att gå till retorikhistorien vid sidan av Ciceros försvarstal i antikens Rom. Cicero citerades faktiskt i detta nästan kusligt medryckande anförande, och helt i hans stil anropade Cochran medborgaranda hos juryn, spydde hat och förakt över "nazistiska folk-mördare" inom polisen samt antydde att om en vit jury för några år sen trots filmbevis kunde fria de vita poliser som misshandlat den färgade Rodney King så var väl inte lite DNA så mycket att bråka om här!

Framställt på det viset var saken i praktiken avgjord.

Men rättegången är ändå en tragedi för USA som samhälle och en pyrrhusseger för de färgade. Förhållandena inom polis-kåren framstår som groteska, kanske mer den sloppiga hanteringen av bevismaterial än den vidrigt råa tonen. Expertvittnen på båda sidor råkade illa ut i bäset: Hur många såna här fall har ni vittnat i? 500! Det har ni svarat i varenda rättegång sen 1985, när slutade ni räkna? Det var väl 1985, då. Vi har räknat, det är 294, idag! Och så vidare. Om detta är ett "högröprofil-fall", hur ser det ut i lågprofilfallen, där ingen har råd att kolla allt på det viset? Men om polisens slarv friar OJ, hur kan någon annan då dömas i Los Angeles?

Den vita majoriteten

Och vad tänker den överväldigande, vita majoritet som inte kan se annat än att OJ är skyldig? Till skillnad från de misshandlande Rodney King-poliserna kommer OJ att gå fri. Från dubbelmord! Även liberala vita ser att raserna är två nationer i krig, som betraktar dråp på varandra som på sin höjd förgelseväckande beteende. Men det lär knappast bli de vita som blir de svagare i det kriget framöver.

För till sist var det förstas ingen rasfråga. Det var bara det kort som till sist tog hem spelet. Som i alla tvåloperor handlade det till slut om pengar. Ingen vanlig färgad från South Central LA skulle haft en chans, ens med raskortet på hand. Det var OJ:s pengar som gjorde det. Allt kan köpas. Det budskapet kan ingen tittare ha missat.

Det lite hoppfulla i alltihop är ändå det som svensk opinion ogillar mest. Självla offentligheten. Mediabevakningen. OJ har definitivt inte utsatts för någon elektronisk lynchmobb. Juryn hade säkerligen inte agerat anorlunda utan TV. Men världen har kunnat se och höra. Kanske blir det tvärtom så att polisen verkligen reformeras. Jurysystemet omprövas. Den vrede hos de färgade som försvaret exploaterat tas på allvar.

Men på kort sikt ger tittandet förstas ändå en bitter eftersmak. Vad är det vi har tagit del av? Vilken logisk men infernalisk dramaturgi ligger det inte i denna bisarra form av "happy end"!

Tvåloperan har blivit tragedi.

GÖRAN HÄGG